LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

17/256 - 3028/17

MØTEINNKALLING

Utvalg: ELDRERÅDET
Møtested: møterom, servicebygget
Møtedato: 05.09.2017 **Tid:** 10.00

Eventuelt forfall meldes til tlf 77 17 66 10.
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Arkivkode
	Tittel	
7/17	08/374	033
	GODKJENNING AV PROTOKOLL - ELDRERÅDET	
8/17	08/376	033
	REFERATSAKER - ELDRERÅDET	
9/17	08/405	034
	FRIVILLIG UTVALG FOR Å PLANLEGGE OG FÅ I GANG ARBEIDET MOT ET LYKKELIGERE SYKEHJEM	
10/17	09/210	614 H12
	REDSKAPSBOD I TILKNYTTNING TIL SANSEHAGE - LAVANGSHEIMEN	
11/17	16/272	D45
	KANTSLÅTT OG BEPLANTING PÅ GRAVLUND	
12/17	10/243	F07
	AKTIVITETSTILTAK FOR ELDRE - BILTURER I NÆRMILJØET	
13/17	10/410	F12
	OVERSIKT OVER OFFENTLIGE BYGNINGER MED OG UTEN TELESLYNGE	
14/17	17/163	H12
	FORSKRIFT FOR TILDELING AV LANGTIDSOPPHOLD PÅ SYKEHJEM	
15/17	16/47	614
	TILRETTELEGGING AV FOTPLEIE OG FRISØR PÅ LAVANGSHEIMEN	

Tennevoll,28.08.2017
Johan Lyngstad
leder

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 7/17

GODKJENNING AV PROTOKOLL - ELDRERÅDET

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 08/374 Arkiv: 033

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
7/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

Rådmannens innstilling:
Protokoll fra møtet i eldrerådet 17.01.17 godkjennes.

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 8/17

REFERATSAKER - ELDRERÅDET

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 08/376 Arkiv: 033

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
8/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

09/659-18 20.01.2017 SEN//GBJ 026
253/17 **Margit Myreng**
REFERAT FRA FELLES ELDRERÅDSMØTE I SØR TROMS 12.01.2017

16/155-8 24.01.2017 SEN//EBH 434
323/17 **Ungdomsrådet**
REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE ELDRERÅD - UNGDOMSRÅD

14/77-6 04.04.2017 KUL//AST 040
1380/17 **STATENS SENIORRÅD**
FOLKEBIBLIOTEKENE OG ELDRES DIGITALE DELTAKELSE

Sakens fakta:

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

Rådmannens innstilling:
Ingen merknader til referatsakene. Referatsakene tas til orientering.

FELLES ELDRERÅDSMØTE FOR SØR-TROMSREGIONEN 12/1-2017

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN / Rådmannen
Arkivsaksnr 09/659 - 18 Løpenr 253
20 JAN. 2017
Ark kode F 026 Ark kode S
Saksbehandler GSH Kopi til
Ref eld

Sted: Sama Aktivitetssenter, Harstad

Deltakere: Se vedlagte deltakerliste.

Møtestart: kl 1040

1. ÅPNING
   Leder for Eldrerådet i Harstad, Ivar Østberg, ønsket velkommen.
   Jarle A. Larssen, møteleder.

2. DAGSORDEN:
   Kl.1040 Høyskolelærer/vernepleier, Mona Stenhaug Johannessen,
   "Demens - hva er utfordringen"?
   Kl 1230 Lunsj
   Kl 1300 Frivillighetskoordinator, Terje Olsen, innleder om prosjekt:
   "Livsgledesykehjem"
   Kl 1430 Statutter for fellesmøtene for eldrerådene i Sør-Troms

Foredrag av høyskolelærer/vernepleier, Mona Stenhaug Johannessen, "Demens - hva er utfordringen"?
I sitt foredrag kom hun bl.a. inn på
- Demens - Alzheimer
- Miljøarbeid
- Livskvalitet
- Mål; vi skal leve livet ut!
- Det ble vist 3 filmsnutter

Til slutt hadde flere ordet til spørsmål og kommentarer.

Lunsj.

Foredrag av frivillighetskoordinator, Terje Olsen. Prosjekt: "Livsgledesykehjem".
I sitt foredrag kom han bl.a. inn på
- Frivillighetsstrategi; frivillighet, rekruttering og motivering
- Alderssammensetning 1990-2014 og prognoser 2020-2040
- Helseutfordringer blant eldre
- Livsglede for eldre
- Kommunikasjon
- Velferdsteknologi

Til slutt hadde flere ordet til spørsmål og kommentarer.

Statutter for fellesmøtene for eldrerådene i Sør-Troms
Det framlagte forslag ble enstemmig vedtatt med følgende rettelser:

1. Ved avstemminger har hver kommune 2 stemmer.

2. Ansvar for arrangementene går på rundgang mellom kommunene slik:

2016 Skånland	2021 Gratangen
2017 Harstad	2022 Kvæfjord
2018 Ibestad	2023 Harstad
2019 Salangen	2024 Skånland
2020 Lavangen	

Til slutt foreslo Jarle Solheim, Kvæfjord, at eldrerådene i kommunene må kreve at teleslynge monteres i alle offentlige bygg.

Møtet slutt kl. 14.20.

Margit Killengreen Myreng
Referent

DELTAKERLISTE:

Harstad:	Ivar Østberg	
	Johanne Pedersen	
	Margit Killengreen Myreng	
	Jarle A. Larssen	
	Erling Pedersen	
	Noralv Robertsen	
	Astrid Nergård	
Kvæfjord:	Lillian Hessen	
	Jakob Vaskinn	
	Jarle Solheim	
Ibestad:	Svanhild Johansen	
	Per Anders Strand	
	Ragnhild Arvesen	
	Harry Johansen	
	Marthe Stensen	
Gratangen:	Agnar Kvernmo	
	Olaug Olsen	
	Reidulf Pedersen	
	Else Holm	(Frivillighetssentralen)
	Roger Markussen	(Leder Helse- og sosialutvalget)
Skånland:	Hans Olsen	
	Ruth Nylund	
Salangen:	Roald Østvik	
	Astrid W. Rydland	
Lavangen:	Jarle Nygård	
	Johan Lyngstad	

Demens og miljøarbeid

Mona Steinhaug Johannessen
Høgskolelærer UiT Campus Harstad 2017

Demens

Fellesbetegnelse på en rekke organiske sykdommer i hjernen

Kronisk tilstand som ikke kan kureres og som forverres over tid

Gradvis død av nerveceller: Forbindelsen mellom hjerneceller blir ødelagt og hjernecellene dør

Demenssykdom øker med alderen, kan forekomme fra 50 års alderen

15% av personer over 75 år har demens

20 % hos personer over 80 år har demens

- Svekket hukommelse
- Konsentrasjonsvansker
- Nedsatt evne til planlegging
- Språket endres, blir ofte usammenhengende og repeterende
- Problemer med hverdagshandlinger for eksempel påkledning
- Vansker med kontroll på blære og avføring
- Følelsesmessig ustabilitet, irritabilitet, mangiede initiativ og endret sosial funksjonsevne

- Demens kan forveksles med depresjon og delirium
- Tilstanden må vare minst 6 mnd. for å kunne få diagnosen demens
- Ved demens er det skade både i korteks og subkorteks
- Tinninglappene, talamus, hippocampus og den tredje ventrikkel er områder i hjernen som er viktig for å huske og bearbeide informasjon- ved demens er det skade på disse områdene

Fakta

+ 2017 70 000 med demensdiagnose i Norge
+ 2030 ca 94 000
+ 2050 ca 142 000
+ 2060 ca 200 000

Hvordan skal alle ivaretas?

Flere hender? Frivillighet? Velferdsteknologi?

Mild, moderat og alvorlig grad av demens

Mild (Kognitive symptomer):
Sviktende hukommelse- glemmer avtaler, å spise, sviktende orienteringsevne, tidsperspektiv

Moderat (Atferdsmessige symptomer):
Vansker med å benytte mestrings og erfaringsstrategier.
Hukommelsestap, vrangforestillinger, klarer ikke personlig stell

Alvorlig (Nevrologiske/motoriske symptomer):
Inkontinens, balanse/gangproblemer

Vanligste formene for demens

- Alzheimers demens (tidlig/sen debut)
- Frontotemporal demens
- Vaskulær demens

Alzheimers demens

http://nhi.no/forside/animasjoner/nervesystemet/alzheimers-sykdom-31691.html

Alzheimers sykdom med tidlig debut

- Opptrer oftest før 65 år
- Flere demenssymptomer tidligere i sykdomsforløpet som: Sviktende hukommelse, apraksi og agnosi
- Sykdommen er rask progrierende

Alzheimers sykdom med sen debut

- Opptrer oftes etter 65 år
- Sykdommen og sykdomsutviklingen mindre dramatisk
- Hukommelsessvikt mest fremtredende i starten

Frontotemporal demens

- Hyppigste forekomsten av demens før 50 årsalderen
- Symptomer tidlig fase:
  - Manglende initiativ, redusert evne til planlegging og problemløsning
  - Ofte ukritisk
  - Problem med impulskontrollen
  - Urolige/utagerende
  - Passiv/tiltakslas
  - Veksler mellom utagering/initiativløshet
  - Personlighetsendringer

Redusert blodgjennomstrømming i hjernens pannelapp og ved tinningen

Vaskulær demens

Årsak

- Forekommer ofte etter hjerneslag
- Redusert motorikk og tankegang.

Behandling

- Ingen kurativ behandling
- Ingen medikamenter virker effektivt forebyggende over tid
- Symptomatisk legemiddel prøves ofte ut:
  Antidepressiva (angst)
  Antipsykotika (psykose)
- Miljøterapi

Hukommelse

Korttidshukommelsen svekkes først men langtidshukommelsen kan være god lenge

- Langtidshukommelse
- Emosjonell hukommelse
- Prosedural hukommelse
- Gjenkallingshukommelse
- Episodisk hukommelse

Kommunikasjon

- **Realitetsorientering:**
  Kan være i det fysiske miljøet, med for eksempel navneskilt på pasientens rom- men også som kommunikasjonsform
- **Validering:**
  Møte pasienten på det emosjonelle planet, og kommunisere ut fra det
- **Reminisens:**
  Minneaktivitet

Miljøarbeid med fokus på den enkeltes ressurser. Personsentrert omsorg

- Hva er miljøarbeid?
- Målrettet miljøarbeid defineres som en systematisk tilrettelegging av fysiske, psykiske og sosiale faktorer i miljøet for å oppnå trivsel og mestring
- Personsentrert omsorg: Miljøbehandling tilpasset hver enkelt person
- Faglig, etisk og juridisk

GAVE modellen

Vernepleierfaglig arbeid tar utgangspunkt i utfordringer den enkelte står overfor og søker løsninger ved å identifisere og nytte ressurser hos den enkelte og i miljøet

Grunnleggende Arbeidsmodell i VErnepleie (GAVE)

(Nordlund, Thoresen og Linde 2018, s. 65)

Hvem der?

- Hvem jobber vi med?
- Hva vet vi om vedkommende?
- Hvor har vedkommende vokst opp/jobb/familie/interesser/hva liker de ikke..
- Ressurser
- Utfordringer
- Diagnose
- Medikamenter

http://www.nrk.no/video/helene_sandvig_besoker_sin_demente_far/222FBB5 0ACDF9191/

Kultur

- Kultur er det komplekse hele som inkluderer kunnskap, tro, kunst, lover, moral, skikker og alle ferdigheter og vaner som folk har lært i egenskap av å være samfunnsmedlemmer.
- Sier noe om hvem du er- hvor du kommer fra og hva du tror på

Livskvalitet

Lev livet livet ut

- https://www.youtube.com/watch?v=NXEbGalQCE8&feature=youtu.be

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Dato: 24.01.2017
Vår ref.: 16/155-323/17
Deres ref.:
Arkivkode: 434
Saksbeh.: Evy Hansen, tlf.: 77176545

Møtereferat

REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE ELDRERÅD - UNGDOMSRÅD 24.01.17
Lavangen skole, kantina kl 10.00 – 11.30

Fra eldreråd: Johan Lyngstad, Edith Lyngmo, Johan Svendsen
Fra ungdomsråd: Sebastian Høyem, Amalie Antonsen, Adrian Lind, Sunniva Martinsen, Leif-Ove Halonen.

Presentasjon av representanter i eldreråd og ungdomsråd, deretter presentasjon av rådene.

Leder Johan Lyngstad presenterer eldrerådet:
Ett råd som skal kunne påvirke kommunens saker og avgjørelser, spesielt de saker som angår de eldre beboerne i kommunen. Noen av eldrerådets prosjekter:

a) Ivareta og representere behovene og interessene, samt å sikre velferden til personer som krever ekstra mye oppmerksomhet, som for eksempel: beboere på sykehjemmet, hjemmeboende eldre som benytter seg av hjemmetjenesten, hjelpetrengende osv. Målsetningen er å øke aktiviseringen av beboerne på sykehjemmet, samt å jobbe for at de eldre blir behandlet med respekt.
b) Samfunnsutvikling. Hvordan de eldre blir hengende etter i den moderne samfunnsutviklingen.

I tillegg til avvik i eldreomsorgen og rapportering av avvik. Stell og klipping av gravlund.

Leder Sebastian Høyen presenterer ungdomsrådet:
Ungdomsrådet skal representere ungdommens interesser, det inkluderer å følge med på viktige avgjørelser som blir tatt i kommunen. Ungdomsrådets prosjekter for tiden:

- Organisere og få i gang ungdomsbasen. Møtested og aktiviseringstilbud til kommunes ungdommer.
- Ungdomsrådet er arrangør av UKM

Hvilke saker kan eldreråd og ungdomsråd samarbeide om?
Eldrerådet yter ønske om tilbakemelding fra ungdomsrådet om saker ungdommene kan engasjere seg i. Mange eldre føler seg isolert siden den fysiske kontakten mellom mennesker har blitt betydelig mindre i det moderne samfunn. Kan ett tiltak som for eksempel en besøks"tjeneste" på Lavangsheimen være noe ungdommene kan engasjere seg i? eller vedlikehold av gravlund?
Eldrerådet ønsket at ungdomsrådet skal tenke litt på hva de ønsker og kan bidra med, og komme med innspill til eldrerådet om hvordan de kan samarbeide.

Møtet avsluttet kl 11.30
Ørjan Skavholm
ref

Statens seniorråd

Returadresse: Helsedirektoratet, Pb. 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo, Norge

LAVANGEN KOMMUNE
LOABAGA SUOHKAN / Rådmannen
Arkivsak nr 14/77-61 Løpenr 1380
4 APR. 2017
Arkivkode 040 Arkivkode
Saksbeh AST
Kopi til EHA, NJO

Mottakers navn vil bli flettet inn ved ekspedering.
Evt. kontaktpersons navn vil også bli flettet inn her.

Deres referanse:

Vår referanse:
17/6927-2, Ingrid Køhler Knutsen

Dato:
04.04.2017

Brev til landets kommuner og kommunale eldreråd - Folkebibliotekene og eldres digitale deltakelse

Statens seniorråd har som sitt mandat å gi råd til offentlige myndigheter og instanser på nasjonalt nivå om forhold som angår seniorbefolkningen.
Både tidligere og nåværende regjering har lagt stor vekt på utvikling innen informasjonsteknologi og digital kommunikasjon og har gitt føringer om at kommunikasjon mellom det offentlige og innbyggerne i hovedsak skal være digital. Statens seniorråd er svært bekymret for den manglende oppmerksomhet fra myndighetenes side rundt eldres digitale deltakelse. Det er også et betydelig engasjement fra flere organisasjoner og i media for eldre som ikke henger med i omleggingen til digital kommunikasjon.

I *Meld. St. 27(2015-2016))* anbefales det at kommunene skal ha et betydelig ansvar for å sikre økt digital deltakelse:

> *For å unngå digitale skiller i befolkningen, mener regjeringen at alle kommuner bør ha et veiledningstilbud til innbyggere som har behov for hjelp til digital deltakelse. Dette kan for eksempel være en del av folkebibliotekenes generelle veiledningstilbud, kommunens servicekontor eller veiledning fra kommunale fagavdelinger. Meldingen varsler at regjeringen vil inngå en samarbeidsavtale med KS om et slikt konsept.*

Folkebibliotekenes rolle

Svært mange eldre er daglige brukere av informasjonsteknologi, men bruker det i mindre grad til kommunikasjon med det offentlige[1]. Det er også slik at over 60 % over 60 år oppgir de trenger hjelp fra familie og venner ved installasjon, oppdatering og feilretting og 48 % trenger hjelp til kjøp av utstyr. Tall fra Difi fra april 2016 viser at det er i underkant av 30 % av befolkningen som har tatt i bruk digital postkasse, mens andelen synker betydelig etter fylte 70 år[2]. Organisasjonen Seniornett, som driver betydelig undervisning rettet mot denne

[1] Dag Slettemeås (2014): Eldres bruk av digitale verktøy og internett: En landsdekkende undersøkelse av mestring, støttebehov, motivasjon og hindringer. Oppdragsrapport nr. 5 - 2014

[2] https://www.difi.no/rapporter-og-statistikk/nokkeltall-og-statistikk/digitalisering#4300

målgruppen, mener tallene fra slike undersøkelser er vel optimistiske. Dette begrunnet med at det er stor forskjell på å ha en PC der man kanskje betaler nettbank, og det å oppleve at man er rimelig fortrolig med digital kommunikasjon og informasjonsteknologi.

Statens seniorråd er enig i at folkebibliotekene i kommunene må spille en vesentlig rolle i gjennomføring av den digitale hverdag. De bør tilføres ekstra ressurser for å sikre eldre og andre utsatte grupper den nødvendige opplæring og brukerstøtte. Folkebibliotekene bør samarbeide med de frivillige organisasjonene som så langt har stått for opplæring av seniorer. Disse organisasjonene har en bred kontaktflate mot seniorgruppene og kan ved økte tilskudd nå og motivere mange som fortsatt står utenfor.

Folkebibliotekene bør være det naturlige sted for veiledningstjenester i kommunen og som samarbeidsarena for de forskjellige tjenestetilbyderne. Publikum må kunne henvende seg hit for å få hjelp år de står fast i bruken av digitale tjenester.

Behovet for support og bistand ved tekniske problemer er en stor utfordring. Som tallene viser, er det et stort behov for bistand til installasjon, oppdatering og feilretting. Ikke alle har tilgang til slik hjelp fra familie og venner. Kommunene bør derfor ta denne utfordringen på alvor og mobilisere lokalt næringsliv, skoleungdom og studenter med tilknytning til kommunen til også å bidra med denne type hjelp og bistand. Bibliotekene og/eller kommunens servicetorg må gis ansvar for koordinering og informasjon om slike tilbud.

Statens seniorråd ber med denne henvendelsen alle landets kommuner og kommunenes eldreråd om å ta tak i disse utfordringene for å unngå større digitale skiller i befolkningen.

Vennlig hilsen

Wenche Frogn Sellæg
leder
Statens seniorråd

Kopi:
Kommunenes sentralforbund (KS)

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 9/17

FRIVILLIG UTVALG FOR Å PLANLEGGE OG FÅ I GANG ARBEIDET MOT ET LYKKELIGERE SYKEHJEM

Saksbehandler:	Evy Hansen	
Arkivsaksnr.:	08/405	Arkiv: 034

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
9/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Leder viser til tidligere behandling av saken og ønsker å diskutere muligheten om et arbeidsutvalg med feks: 1 valgt av eldrerådet, 1 valgt av pensjonistforeningen, 1 valgt av LHL, 1 valgt av ungdomsrådet, 1 valgt av styret for frivillighetssentralen, og 1 valgt av personalet ved Lavangsheimen.

Saken legges fram for diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 10/17

REDSKAPSBOD I TILKNYTTNING TIL SANSEHAGE - LAVANGSHEIMEN

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 09/210 Arkiv: 614 H12

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
10/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Både for stell av sansehagen og andre tiltak for å aktivisere de som bor på Lavangsheimen og i omsorgsboligene vil der være behov for en liten redskapsbod. Det må i så fall planlegges hvor den kan plasseres og størrelse. Det kan til eksempel kjøpes ferdig tilskåret material som kan monteres av frivillig mannskap. Pakken koster ca. 10 000 kr. Det kan også være aktuelt med grillstue. Dette er en sak som teknisk etat bør uttale seg om.

Saken legges fram for diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 11/17

KANTSLÅTT OG BEPLANTING PÅ GRAVLUND

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 16/272 Arkiv: D45

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
11/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Eldrerådet har ikke fått noen tilbakemelding fra kommunen om hvilken løsningen kommunen er kommet fram til, når det gjelder denne saken som eldrerådet tidligere har tatt opp. Det synes å være grunn til å etterlyse fremgang i saken.

Saken legges fram for diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 12/17

AKTIVITETSTILTAK FOR ELDRE - BILTURER I NÆRMILJØET

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 10/243 Arkiv: F07

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
12/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Mange av dem som bor på Lavangsheimen/boligene vi ha glede over å blir invitert på en liten biltur til heimen sin eller andre kjente og kjære steder i eller i nærheten av egen kommune.
Er det noe eldrerådet kan bistå med?

Saken legges fram for diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 13/17

OVERSIKT OVER OFFENTLIGE BYGNINGER MED OG UTEN TELESLYNGE

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 10/410 Arkiv: F12

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
6/17	Eldrerådet	17.01.2017
32/17	Levekårsutvalg	29.03.2017
5/17	Kommunalt råd for funksjonshemmede	10.05.2017
13/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

En liste med oversikt over dette vil bli lagt fram på møtet.

Sakens fakta:

Saken legges fram for diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 14/17

FORSKRIFT FOR TILDELING AV LANGTIDSOPPHOLD PÅ SYKEHJEM

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 17/163 Arkiv: H12

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
14/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Høringsnotat om forslag til forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune.
Forslag til forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune.

Sakens fakta:

Høringsnotatet gjelder retten til opphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgnstjenester, kriterier og ventelister. Vedlagt er også forslag til Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune. Uttalelsesfrist er 1. august 2017. Leder finner det likevel viktig at eldrerådet behandler saken og gir uttrykk for sin mening.

Saken legges fram for diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Dato: 24.05.2017
Vår ref.: 17/163-2011/17
Deres ref.:
Arkivkode: H12
Saksbeh.: Norunn Johansen, tlf.: 77176578
E-post: norunn.johansen@lavangen.kommune.no
www.lavangen.kommune.no

Til høringsinstanser

HØRINGSNOTAT OM FORSLAG TIL FORSKRIFT FOR TILDELING AV LANGTIDSOPPHOLD I SYKEHJEM I LAVANGEN KOMMUNE.

1. Bakgrunn for høringsnotatet

I juni 2016 vedtok Stortinget endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og i helse- og omsorgstjenesteloven om rett til opphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester, kriterier og ventelister.

Pasient eller bruker som oppfyller kriterier for tildeling av langtidsopphold eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a andre ledd, har rett til vedtak om dette, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e, første ledd. Rettigheten er knyttet til helse- og omsorgsfaglig vurdering av hvilke tilbud som kan sikre pasient eller bruker nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Endring i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2-a innebærer en plikt til at kommunene utarbeider en forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester. Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene er oppfylt, og føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som ville være best tjent med et slikt opphold, men hvor det er forsvarlig at vedkommende bor hjemme i påvente av et opphold, og hvordan kommunen skal følge opp i ventetiden (Jfr. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 a).

Hensikten med forskriften er å bidra til forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen. Formålet til regjeringen er å:
- vesentlig styrke rettighetene til omsorgstrengende i praksis
- forplikte kommunene sterkere enn i dag til å innfri de pliktene de har
- tydeliggjøre at alle med omsorgsbehov skal få en vurdering om rett omsorgsnivå som ikke er knyttet til kommunens kapasitet der og da
- gjennom åpenhet om både kriterier for tildeling og ventelister, legge et sterkere press på kommunene

1.1 Lavangen kommunes vurderinger

Endringene i lovverket omhandler tildeling av langtidsopphold i sykehjem og bolig særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester. I Lavangen kommune er det ikke etablert bolig som er særlig tilrettelagt for heldøgntjenester. De som bor i private boliger og omsorgsboliger får tjenester av hjemmetjenesten og defineres ikke som heldøgnstjeneste. Hjemmetjenester kan gis hele døgnet, og i hovedsak på fastsatte tidspunkt etter brukerens behov.

Lavangen kommune har ulike tjenester til personer med helse- og omsorgsbehov. Tjenester på de ulike nivåene tildeles for å møte økende hjelpebehov med mer omfattende tjenestetilbud av ulik art. Tjenester tildeles etter LEON prinsippet og dette påvirker hvordan kriteriene er utformet.

Helsedirektoratet, Rapport IS 2391omtaler LEON prinsippet og tjenestetildeling slik:
Det er et formål at tjenestene så langt som mulig baseres på tidlig intervensjon, ut fra tanken om at tjenesten gis raskt ved behov og avsluttes ved egenmestring. Denne forebyggende tankegangen skal være med på å sikre innbyggernes selvstendige liv, god ressursutnyttelse, og er i tråd med nasjonale føringer.

Et viktig prinsipp for all tildeling av tjenester vil være LEON-prinsippet og at mindre ressurskrevende tjenester skal være vurdert og om mulig også forsøkt før kostnadskrevende tjenester innvilges. For eksempel skal hjemmetjenester i stort omfang ha vært forsøkt/vurdert før langtids institusjonsplass innvilges.
LEON betyr Laveste Effektive Omsorgs Nivå. Ved å ha ulike nivåer av tjenestetilbud, vil tilbudet kunne tildeles ut fra det hjelpebehov den enkelte bruker har. Tilbudene differensieres ved at tjenestetilbudet strekker seg fra lite hjelpebehov (lavterskel-tilbud) til stort hjelpebehov (høy terskel). LEON-prinsippet går ut på at tjenestetilbudet gis på et lavest mulig omsorgsnivå med fokus på brukers egne ressurser. Målet er at innbyggerne skal opprettholde størst mulig grad av egenmestring og livskvalitet, og at eventuell reduksjon i funksjonsnivå skal forebygges og motvirkes ved først å sette inn tiltak som fremmer egenmestring.

Med institusjon menes blant annet sykehjem, aldershjem, barnebolig, avlastningsbolig, kommunal rusinstitusjon og døgnplasser for øyeblikkelig hjelp etter helse og omsorgstjenesteloven § 3-5. Lovteksten er ikke begrenset til disse institusjonstypene. En videreutvikling av de kommunale helse- og omsorgstjenestene kan innebære at kommuner bygger opp andre institusjoner.

Omsorgsboliger og andre tilpassede boliger som bofellesskap, trygdeboliger eller lignende er ikke institusjoner. Beboere i slike boliger betaler leie og bor i sine egne hjem. De har krav på å få dekket sine hjelpebehov ved individuelle vedtak om helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse mv.

For å vurdere behovet for helse- og omsorgstjenester hos den enkelte følger Lavangen kommune gjeldene retningslinjer og nasjonale føringer, også når det gjelder valg av kartleggingsverktøy. I tillegg er andre og ulike helseopplysninger, som eksempelvis epikriser, og hjemmebesøk med observasjon og muntlig informasjonsutveksling grunnlag for vurdering. Forhold som vurderes er individets evne til egenomsorg, mentale tilstand, nettverk og dets omsorgsevne, boforhold, endring i helsetilstand og kognitiv funksjon. På bakgrunn av vurderingen av hjelpebehov tildeles de ulike tjenestene. For å bli vurdert med behov for langtidsplass i sykehjem skal hjelpebehovet være omfattende, vanskelig å tidfeste og andre tjenester i omsorgstrappa kan ikke dekke behovet for nødvendig og forsvarlig helse- og omsorgstjenester. Det betyr at mange med middels til store hjelpebehov vil få tjenester i hjemmet så lenge dette er forsvarlig.

2. Høring
Lavangen kommune skal påse at forskriften er så godt opplyst som mulig før vedtak, jf. forvaltningsloven § 37. Innhenting av synspunkt og høringssvar fra ulike parter inngår i dette. Høringdokumentet Forslag til Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune er tilgjengelig på vår nettside www.lavangen.kommune.no.

2.1 Høringsfrist
Det er 6 ukers høringsfrist. **Frist for å gi høringssvar er 1. august 2017**. Høringssvar sendes på mail til postmottak@lavangen.kommune.no eller Lavangen kommune Nesseveien 2, 9357 Tennevoll. Merk svaret med «svar på høring om Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune».

2.1 Høringsinstanser
Dette er en åpen høring som alle kan svar på, både organisasjoner og privatpersoner. Oversikt over høringsinstanser ligger som vedlegg. Dersom det er noen som savner noen på mottakerlista ber vi om at høringsnotatet videresendes. Høringsnotatet er tilgjengelig for alle på kommunens hjemmeside, og kunngjøres i Fremover.

3. Videre prosess
Pro avdelingen har ansvar for at høringssvar vurderes og at forslaget til forskrift eventuelt revideres på bakgrunn av høringen. Forskriften trer i kraft etter vedtak i kommunestyret i Lavangen kommune 14.09.17

Vedlegg 1
Høringsforslag 20.6.17 - Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune

Høringsinstanser – høring om forslag til forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune
Eldrerådet i Lavangen kommune
Rådet for likestilling av Funksjonshemmede i Lavangen kommune
Kommuneoverlegen, Lavangen
LHL, Lavangen
Pensjonistforeningen, Lavangen
Mental Helse, Lavangen
Sanitetsforeningen, Lavangen
NSF, Lavangen
Fagforbundet, Lavangen
Delta, Lavangen
UNN, Samhandlingsenheten
Fylkesmannen i Troms

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Dato: 24.05.2017
Vår ref.: 17/163-2016/17
Deres ref.:
Arkivkode: H12
Saksbeh.: Norunn Johansen, tlf.: 77176578
E-post: norunn.johansen@lavangen.kommune.no
www.lavangen.kommune.no

Forslag til Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i Lavangen kommune

Hjemmel: Vedtatt i Lavangen kommunestyre (xx.xx.2017) med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-2-a, andre ledd, jf. lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) § 2-1 e.

§ 1. Formål
Forskriftens formål er å sikre at pasienten eller brukeren får nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a, i samsvar med rettighetsbestemmelse i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e.

Forskriften skal bidra til å klargjøre kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem, samt beskrive hvordan pasienten/brukeren kan ivaretas i påvente av plass.

§ 2. Virkeområde
Forskriften gjelder alle som bor eller oppholder seg i Lavangen kommune, og som har behov for langtidsopphold i sykehjem der dette er det eneste tilbudet som kan gi nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Tilbud om plass i omsorgsbolig med heldøgns bemanning omfattes ikke av denne forskriften.

§ 3. Søknad
Skriftlig søknad med nødvendig dokumentasjon sendes kommunen ved Omsorgskontoret På Lavangsheimen. Søknad underskrives av søker eller bemyndiget person. Søker plikter å gi nødvendige opplysninger som har betydning for søknaden. Søker samtykker gjennom søknaden til at kommunen kan innhente og registrere opplysninger om søkers helsemessige og sosiale forhold som er av betydning for behandlingen av søknaden. Alle personopplysninger behandles konfidensielt. Omsorgskontoret behandler og vurderer søknad og søkerens behov for tjenester.

Søknadsskjema fås på Omsorgskontoret på Lavangsheimen eller kommunens servicekontor.

§ 4. Grunnlag for vurdering og tildeling
Lavangen kommune bruker lavest effektive omsorgsnivå (LEON) som prinsipp ved tildeling av tjenester og tiltak i omsorgstrappa. Omsorgstrappa har tjenester på ulike nivå der økende hjelpebehov møtes med økende og mer omfattende tjenestetilbud av ulik art. Tjenester på lavere nivå skal som hovedregel være forsøkt før tildeling av langtidsplass i sykehjem.

Vurdering av behovet for helsehjelp skjer via kommunens eget kartleggingsverktøy samt kartleggingsverktøyet IPLOS. IPLOS er et lovpålagt helseregister med data som beskriver bistandsbehov og ressurser til den som søker eller mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. Ved vurdering tas det hensyn til søkers:

a. bistandsbehov

b. evne til egenomsorg
c. fysisk og psykisk helsetilstand
d. mobilitet og ernæring
e. mental / kognitiv funksjon
f. ressurser
g. bistand fra pårørende og øvrig nettverk
h. boforhold
i. mulighet for bistand gjennom eventuelle andre hjelpetiltak

§ 5. Kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem
Hovedkriteriet er at langtidsopphold i sykehjem tildeles der dette vurderes å være det eneste tilbudet som kan gi nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Andre kriterier som skal vektlegges ved vurdering for tildeling er:

a. Andre aktuelle tjenester har vært forsøkt og/eller vurderes ikke å dekke behovet for nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.
b. Behov for tett oppfølging av medisinsk behandling, utover det som er mulig å tilby i hjemmet.
c. Omfattende hjelpebehov der det er nødvendig med tilgjengelig fagkompetanse utover det som er mulig å tilby i hjemmet.
d. Behov for heldøgn tilsyn, pleie og omsorg i livets sluttfase.
e. Langtkommet demenssykdom som medfører behov for kontinuerlig oppfølgning, skjerming og omsorg gjennom hele døgnet.

§ 6. Vedtak
Tildeling av langtidsopphold skjer på bakgrunn av søknad, helseopplysninger og vurdering av individuelle behov. Begrunnet vedtak fattes etter gjeldende forskrift. Alle vedtak skal inneholde informasjon om klageadgang, jf. § 12.

§ 7. Venteliste
Dersom søker fyller kriteriene for langtidsopphold, men kan få forsvarlige helse- og omsorgstjenester i hjemmet i påvente av langtidsoppholdet, skal kommunen sette søker på venteliste dersom det ikke er ledig plass. Ved ledig plass skal alle på ventelista vurderes av Omsorgskontoret. Ved ledig plass skal den med størst behov ut fra kriteriene i § 5 prioriteres. Tildeling skjer der hvor det er ledig plass.

Omsorgskontoret har ansvar for å holde oversikt over personer som venter, og å vurdere situasjonen jevnlig.

§ 8. Tiltak i påvente av langtidsopphold i sykehjem
Personer med vedtak og som venter på langtidsopphold i sykehjem skal få andre nødvendige tjenester for å sikre nødvendig og forsvarlig helsehjelp i ventetiden. Dette kan for eksempel være helsetjenester i hjemmet, personlig og/eller praktisk bistand, dagtilbud, korttids-/avlastningsopphold og/eller andre tjenester i omsorgstrappa.

For personer som mottar hovedomsorgen fra sine pårørende, kan tilbud om avlastende tiltak vurderes.

§ 9. Omgjøring av vedtak
I tilfeller hvor søker har fått positivt vedtak, kan vedtaket gjøres om til bortfallsvedtak i tilfeller hvor:

a. Søker avslår tilbud om langtidsplass i sykehjem uten saklig begrunnelse. Sykehjemmets utforming og beliggenhet regnes ikke som saklig begrunnelse.

b. Det gis uriktige opplysninger i søknad som har betydning for saksbehandlingen.
c. Søkers situasjon har endret seg fra vedtakstidspunktet til tilbud om plass i sykehjem foreligger.

§ 10. Endring av funksjon
Ved endring av funksjon, kan pasienter skrives ut fra langtidsplass i sykehjem, når dette vurderes som faglig forsvarlig.

§ 11. Egenandel
Kommunens beregning av egenandel følger av Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester (FOR-2011-12-16-1349).

§ 12. Klageadgang
Vedtak kan påklages til Fylkesmannen, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. En klage skal være skriftlig, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-3. En eventuell klage fremsettes for Pro avdelingen v/Omsorgskontoret i Lavangen kommune, som tar saken til ny vurdering. Dersom det ikke gis medhold, skal Omsorgskontoret sende klagen til Fylkesmannen for endelig vurdering og avgjørelse.

Klagefrist er 4 uker, og skal fremgå av vedtaket jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-5.
For nærmere opplysninger, eller ved behov for hjelp til å fremsette en eventuell klage, kan Omsorgskontoret kontaktes.

§ 13 Ikrafttreden
Forskriften trer i kraft etter behandling i kommunestyret i Lavangen 14. september 2017.

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Sak 15/17

TILRETTELEGGING AV FOTPLEIE OG FRISØR PÅ LAVANGSHEIMEN

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 16/47 Arkiv: 614

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
15/17	Eldrerådet	05.09.2017

Sakens dokumenter:

Brev til Lavangen kommune fra Tennevoll sanitetsforening, datert 08.05.17

Sakens fakta:

Saken legges fram for diskusjon

Rådmannens vurderinger:

28.08.2017

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

Tennevoll sanitetsforening

9357 Tennevoll

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN / Rådmannen
Arkivsaks: 16/47 - 11 | Løpenr 1861
12 MAI 2017
Ark.kode P: 614 | Ark.kode S
Saksbehandler: ADE | Kassér
Kopi til: EHA, NJD

8.5.2017

Lavangen kommune

v/ Lavangsheimen

9357 Tennevoll

Tilrettelegging for fotpleie og frisør på Lavangesheimen

I møte 8.5 er Tennevoll sanitetsforening enig om å sende følgende brev til Lavangen kommune:

Tennevoll sanitetsforening er opptatt av de eldres velvære og helse og har derfor sammen med Pensjonistforeningen og LHL gjennom lang tid gitt bidrag for å kunne skape tilbud som øker trivsel, helse og velvære for eldre i Lavangen, ikke bare for de som bor på Lavangsheimen.

Ett tiltak var å gi økonomisk bidrag til anskaffelse av utstyr for fotpleie. Vi mener at fotpleie er en vesentlig del av helsestell og det å legge til rette for fotpleie av kyndige hender er svært viktig, spesielt for eldre. Likeledes mener vi at det å kunne få frisørbesøk betyr mye for den enkeltes trivsel og velvære. Det er skuffende å se at utstyret vi kjøpte inn er stuet bort og ikke i bruk, til tross for at behovet er der. Når utstyret er utilgjengelig, vil fotpleier ikke komme og gi denne tjenesten på Lavangsheimen.

På denne bakgrunn ber Tennevoll Sanitetsforening om at det på nytt legges bygningsmessig til rette for at beboere ved Lavangsheimen og andre kan få slike tilbud på Lavangsheimen. Ved ombygging, nybygg og endring av bruksområder er dette behov som må prioriteres. Vi vet at det gis tilbud om frisør på Frivilligsentralen, men det er ikke verdig å gå til frisør i et rom med slikt bruksområde som Frivilligsentralen har. Et tilbud om frisør på Lavangsheimen vil i mye større grad treffe beboerne der, og samtidig være tilgjengelig for resten av bygda.

Med vennlig hilsen

Tennevoll sanitetsforening

Ewa Christensen
Karin Myrvang Nyborg
Åse Ågård Ellingsen
Solvi Rydningen
Inge B. Nyvseter Rolfsen
Astrid Andberg
Edith Lyngnes
Hilde Grue
Anna Vilhelmsson

Gjenpart: Pensjonistforeningen og LHL i Lavangen

Kommunestyret v/ordfører

Eldrerådet